

FEDERATION OF CATHOLIC BISHOPS
CONFERENCES OF OCEANIA

Oceania Discernment on the Working Document for the Continental Stage

For a synodal Church
communion | participation | mission

Raport przygotowany przez:

Grupa Rozpoznawania i Pisania (DWG) powołana przez Federację Katolików Konferencji Biskupów Oceanii

REGION/KOFERENCJA	UCZESTNICZY DWG (8-13 stycznia 2023)
Przewodniczący grupy zadaniowej ds. Oceanii	Adj Prof Susan Pascoe AM
Przewodniczący grupy zadaniowej Zgromadzenia Suva	dr Sandie Cornish
Facylitator Rozmowa duchowa	br Ian Cribb SJ
Administracja grupy zadaniowej	Pani Melinda Frost
Pisarz koordynujący	wielebny dr Ormond Rush
Kościoły wschodnie	wielebny dr Sijeesh Pullenkunnel
	Wielebny Collin Nunis
	pana Waseema Hermiza
ACBC	dr Trudy Dantis
	Wielebny dr Max Vodola
	prof Renee Kohler-Ryan
NZCBC	Pani Anny Dickinson
	O. Dennis Nacorda
	Dr Therese Lautua
CEPAC	Biskupa Ryana Jimeneza
	abp Peter Loy Chong
	Pani Zuzannie Sele
CBCCPNGSI	ks Victor Roche
	Bishop Dariusz Kaluza
	Pani Grace Wraki

Spis treści

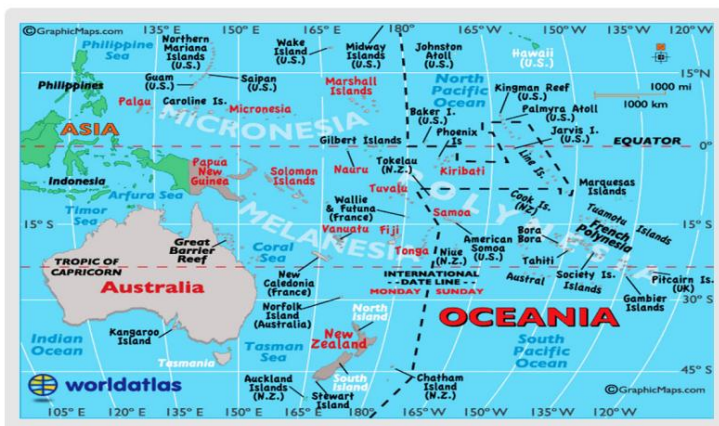
Wstęp	1
Opis Oceanii	1
Kontekst Konferencji Episkopatów i Wschodnich Kościołów Katolickich w Oceanii	2
Proces rozeznania w Oceanii	5
Doświadczenie synodalności	6
Owoce rozeznania	7
Wspólne tematy, problemy, spostrzeżenia	7
Metafora namiotu	7 Chrzest i
Sakramenty	8
Włączenie	9
Nauczanie Kościoła	10 Autorytet i
podejmowanie decyzji	10 Wyzwania związane z
misją	11 Kryzys
ekologiczny	12
Inkulturacja i lokalizacja	13
Kobiety	13
Młodzi ludzie	14
Formacja	15
Napięcia i różnice	16
Luki i pominięcia w DCS	17
Priorytety i wezwania do działania	19
Misja	19
Kryzysy ekologiczne	19
Nauczanie Kościoła	20
Stawanie się bardziej synodalnym	20 Autorytet i
podejmowanie decyzji	21 Młodzi
ludzie	21
Kobiety	22
Formacja	22
Wniosek	23
Duszpasterska refleksja biskupów Oceanii zebranych na Zgromadzeniu FCBCO na temat odpowiedzi Oceanii na DCS	24

Wstęp

Dokument ten odzwierciedla głos Ludu Bożego w Oceanii w odpowiedzi na Dokument Roboczy dla Etapu Kontynentalnego. Zawiera refleksję duszpasterską biskupów Oceanii zebranych na zgromadzeniu Federacji Konferencji Biskupów Katolickich Oceanii (FCBCO) na Fidżi (5-10 lutego 2023 r.) na temat tego, co usłyszeli od swojego ludu.

Opis Oceanii

1. Rozległy kontynent Oceanii to morze wysp, dużych i małych, położonych na Oceanie Spokojnym, który zajmuje jedną trzecią planety. Oceania ma unikalną cechę, której nie ma żaden inny region. Przez środek tego kontynentu przebiega międzynarodowa linia zmiany daty. Położenie linii zmiany daty oznacza, że każdy nowy dzień zaczyna się i kończy w Oceanii. Modlitwa Kościoła, pierwsze Msze w ciągu dnia, odbywają się w Oceanii każdego dnia. Ostatnie modlitwy i czynności życia codziennego odbywają się także w krajach Oceanii.
2. Oceania jest bogata w różnorodność. Istnieje 21 krajów, od małych państw wyspiarskich po duże masy lądowe, z o szeroki wachlarz grup etnicznych, kulturowych i językowych. Region jest bogaty w naturalne bogactwo flory, fauny i życia morskiego. Istnieją duże różnice w dostępie do zasobów, komunikacji i infrastruktury społecznej w całym regionie. Dla wszystkich krajów wpływ kryzysu ekologicznego jest poważnym zagrożeniem i zajmuje dyskurs polityczny, gospodarczy, społeczny i kościelny. Globalna ekspansja handlowa w regionie i wokół niego stanowi zagrożenie dla przetrwania i egzystencji środków do życia, kultury i domu wielu różnorodnych i unikalnych mniejszości rdzennych grup ludności w Oceanii.
3. Podnoszący się poziom mórz zagraża istnieniu małych państw wyspiarskich w Oceanii, a katastrofalne powodzie, cyklony i pożary stają się w coraz większym stopniu rzeczywistością w wielu krajach. Nasz region jest ogniskiem i miejscem konfliktu geopolitycznego między mocarstwami światowymi i jest pod wpływem kolonialnej i neokolonialnej dynamiki napędzanej przez ponadnarodowe podmioty gospodarcze. Podobnie jak na wszystkich innych kontynentach, pandemia COVID-19 wywarła znaczący wpływ na życie i źródła utrzymania, a także na życie Kościoła.
4. Federacja Konferencji Biskupów Katolickich Oceanii (FCBCO) obejmuje cztery konferencje episkopatów – Konferencję Biskupów Katolickich Papui-Nowej Gwinei i Wysp Salomona (CBCPNGSI); Conferentia Episcopalis Pacifici (CEPAC); Konferencja Biskupów Katolickich Nowej Zelandii (NZCBC); Australijska Konferencja Biskupów Katolickich (ACBC); oraz przedstawiciele Katolickich Kościołów Wschodnich (ECK).
5. Kraje Oceanii to: Samoa Amerykańskie, Australia, Wyspy Cooka, Fidżi, Polinezja Francuska, Guam, Kiribati, Wyspy Marshalla, Mikronezja, Nauru, Nowa Kaledonia, Nowa Zelandia, Niue, Mariany Północne, Papua-Nowa Gwinea, Samoa, Wyspy Salomona, Tokelau, Tuvalu, Vanuatu, Wallis i Futuna.

Kontekst Konferencji Episkopatów i Wschodnich Kościoły katolickie w Oceanii

6. Wspólne zasady organizacyjne i kościelne współistnieją obok bogactwa i różnorodności w konferencje episkopatów w całej Oceanii. We wschodnich Kościołach katolickich istnieje wiele rozwiązań administracyjnych, z których niektóre działają w jednym kraju, a inne w wielu krajach lub na całym kontynencie. Nasz region obejmuje zarówno kraje rozwinięte, jak i rozwijające się – w rezultacie nieuchronnie pojawiają się różne kwestie, którymi należy się zająć, zarówno duszpastersko, jak i pilnie.

KONFERENCJA BISKUPÓW KATOLICKICH AUSTRALII (ACBC)

7. Według spisu ludności z 2021 r. populacja Australii wynosiła około 25,4 mln, z czego prawie 5,1 mln (20%) to katolicy. W ostatnich latach liczba Australijczyków nieidentyfikujących się z żadną grupą religijną wzrosła do prawie 10 milionów w 2021 roku i obecnie stanowią 38,9% populacji.
8. Prawie jeden na pięciu australijskich katolików (19,9%) miał 65 lat i więcej, a 17,9% było w wieku poniżej 15 lat. Dwadzieścia siedem procent urodziło się za granicą, z czego czterech na pięciu pochodziło z krajów nieanglojęzycznych. Nieco ponad jeden na pięciu katolików (21,5%) posługiwał się w domu językiem innym niż angielski. Około 2,7% australijskich katolików – czyli prawie 136 000 osób – zidentyfikowało się jako rdzenni Australijczycy.
9. Kościół katolicki w Australii składa się z 28 diecezji geograficznych, z których siedem to archidiecezje. Istnieje również pięć eparchii obrządku wschodniego i dwa ordynariaty, z których każdy obejmuje całą Australię, a w niektórych przypadkach także poza nią. Wszyscy biskupi, eparchowie i ordynariusze spotykają się dwa razy w roku, pracując w ramach 11 komisji biskupich i są wspierani przez liczne rady doradcze. Istnieje około 175 instytutów zakonnych, których członkowie żyją we wspólnocie i przestrzegają stylu życia złożonego przez śluby. Większość z nich jest regulowana przez własne konstytucje, ale w niektórych przypadkach przez miejscowego biskupa. Pracują w diecezji za zgodą biskupa.
10. Szczególną cechą Kościoła katolickiego w Australii jest zakres usług, które podejmuje i za które ponosi odpowiedzialność. Jest największym pozarządowym dostawcą opieki społecznej i edukacji, ze szkołami katolickimi kształcącymi nieco ponad jedno na pięć australijskich dzieci, a katolickimi szpitalami i placówkami opieki nad osobami starszymi opiekującymi się chorymi, bezbronniymi i starszymi. Coraz częściej zarządzanie tymi służbami sprawują ministerialne publiczne osoby prawne (MPJP) – podmioty ustanowione na mocy prawa kanonicznego o określonej funkcji, takiej jak szafarstwo dla ministerstw. Zostały utworzone przez instytuty zakonne, które przekazały swoje usługi szafarzom kanonicznym.

KONFERENCJA EPISKOPATU PACYFIKU (CEPAC)

11. CEPAC obejmuje 16 jurysdykcji – 14 diecezji (z których pięć to archidiecezje) oraz Prefektura Kościół Apostolski Wypis Marshalla i Missio Sui Iuris z Funafuti i Tokelau są również członkami CEPAC. W regionie zamieszkałym przez około 2,3 miliona ludzi jest 750 000 katolików. Ta populacja katolicka jest utrzymywana przez 485 księży i 126 diakonów (niektórzy z nich należą do zakonów), 133 braci i 666 sióstr zakonnych.
12. Tradycja Podstawowych Wspólnot Chrześcijańskich (BCC) jest żywa w wielu częściach Pacyfiku wraz z grupami gromadzą się, aby modlić się i czytać Biblię – często z rzadkim kontaktem ze strony księdza lub zakonnika z powodu wyzwań sezonowych i geograficznych.
13. Kościół katolicki w wielu krajach współistnieje obok wspólnot protestanckich i ewangelicko-chrześcijańskich Kraje Pacyfiku.

WSCHODNIE KATOLICKE KOŚCIOŁY (ECK)

14. Wschodnie Kościoły katolickie Oceanii obejmują pięć eparchii (diecezji) — ukraiński, melchicki, chaldejski, syromalabarski i maronicki. Istnieją również inne katolickie kościoły wschodnie, które obecnie nie mają ordynariusza swoich własnych kościołów, w tym katolickie kościoły koptyjski, ormiański, rosyjski, syryjski i syro-malankara. Katolickie Kościoły Wschodnie współpracują przy ćwiczeniach, takich jak odpowiedź na synodalność, ale nie są formalnie zrzeszone w jednym podmiocie porównywalnym z konferencją episkopatu.¹
15. Wschodnie Kościoły Katolickie w Oceanii mają szeroki wachlarz doświadczeń². Działają one jako autonomiczne jednostki i kwitną. Składają się na nie różnorodne spuścizny liturgiczne i teologiczne, zarówno w tradycji antiocheńsko-syryjskiej, jak i bizantyjskiej. Każdy z Kościołów prezentuje także unikalne perspektywy kulturowe. Ta różnorodność jest naznaczona różnymi składnikami, które tworzą tożsamość każdego z tych wschodnich Kościołów katolickich, w tym:
- I. szczególne dziedzictwo liturgiczne i teologiczne,
 - II. Kościoły chalcedońskie wierne „tajemnicy zbawienia”;
 - iii. Kościoły patriarchalne, z których wiele ma wyjątkowy aspekt ascetyczny i monastyczny; I
 - iv. Kościoły w pełnej jedności z Rzymską Stolicą Apostolską.
16. We wschodnich Kościołach katolickich w Oceanii istnieją:
- Dwie eparchie wschodnio-syryjskiego obrządku liturgicznego:
 - o Eparchia syromalabarska św. Tomasza Apostoła z Melbourne dla wiernych syromalabarskich (13 parafii, 82 000 katolików)
 - o św. Tomasza Apostoła z Sydney dla Chaldejczyków (7 parafii, 70 000 katolików).
 - Dwie eparchie liturgicznego obrządku bizantyjskiego:
 - o św. Michała Archanioła z Sydney dla katolików melchickich (13 parafii, 52 000 katolików)
 - o Świętych Piotra i Pawła z Melbourne dla katolików ukraińskich (10 parafii, 7046 katolików).
 - Jeden ryt zachodnio-syryjski: św. Maroun z Sydney dla maronitów (14 parafii, 161 370 katolików).

KONFERENCJA BISKUPÓW KATOLICKICH NOWEJ ZELANDII (NZCBC)

17. W Aotearoa w Nowej Zelandii mieszka prawie pół miliona osób wyznających katolicyzm, co stanowi 10% całej populacji. Kościół katolicki jest największym wyznaniem chrześcijańskim i największą grupą wyznaniową. Nowa Zelandia jest coraz bardziej świeckim krajem; w ostatnim spisie powszechnym przeprowadzonym w 2018 r. prawie połowa wszystkich mieszkańców Nowej Zelandii stwierdziła, że nie wyznaje żadnej religii (48,6%), w porównaniu z 34,6% w 2006 r.
18. Ludność Nowej Zelandii jest coraz bardziej zróżnicowana, z dużą populacją migrantów. Maorysi, tzw. ludność tubylcza stanowi 16,5% ludności, ludność azjatycka 15,1%, a ludność Pacyfiku 8,1%.
19. W Nowej Zelandii jest sześć diecezji. Archidiecezja Wellington jest archidiecezją metropolitalną. Kościół katolicki w Nowej Zelandii składa się również z wielu katolickich zakonów i organizacji świeckich, z których niektóre podejmują znaczącą usługę duszpasterską. NZCBC przyjęła dwukulturowy związek

¹ Oprócz tego, że są członkami Synodu Episkopatów swoich Kościołów sui iuris, biskupi katolicy wschodni są także członkami Konferencji Episkopatu Australii.

² W 2016 r. Konferencja Episkopatu Australii wydała dokument dotyczący obecności i rzeczywistości katolików wschodnich Kościołów w Australii i jak szerszy Kościół może odnosić się do nich - https://www.catholic.org.au/images/pdf/2016_Eastern_Catholic_Churches_in_Australia.pdf

(Maorysów i Pakeha [nie-Maorysów]) w odniesieniu do many [autorytetu, mocy duchowej, mandatu] ludu tej ziemi.

20. Na terenie diecezji Nowej Zelandii funkcjonują również wspólnoty parafialne wschodnio-katolickie które podlegają duszpasterskiej opiece katolickich eparchii wschodnich w Australii.

KONFERENCJA BISKUPÓW KATOLICKICH PAPUI-NOWEJ GWINEI I WYSP SALOMONA
(CBCCPNGSI)

21. Papua-Nowa Gwinea (PNG) jest krajem wyspiarskim w południowo-zachodniej części Oceanu Spokojnego. Obejmuje wschodniej części Nowej Gwinei, drugiej co do wielkości wyspy świata. Jest to zróżnicowany kraj z ponad 800 językami i 640 wyspami. Spektrum społeczeństwa PNG rozciąga się obecnie od tradycyjnego życia na wsi, uzależnionego od środków na własne potrzeby i drobnego rolnictwa, po nowoczesne życie miejskie w głównych miastach.
22. Ma całkowitą populację 8,9 miliona (Worldometer of United Nations Data), z czego 95,5% to chrześcijanie. Katolicy stanowią 25,1% populacji i są największym kościołem.
23. Sąsiedni kraj Wyspy Salomona (SI) liczy 732 000 mieszkańców (Worldometer of United Nations Data), a 20% to katolicy. W kraju są 63 odrębne języki, z licznymi lokalnymi dialektami. Językiem urzędowym jest angielski, ale język Pidgin Salomona jest lingua franca dla większości ludzi.
24. W PNG jest 19 diecezji i w SI trzy diecezje. Oba kraje należą do jednego biskupa katolickiego Konferencja Papui-Nowej Gwinei i Wysp Salomona (CBCCPNGSI).
25. Zarówno PG, jak i SI mają mieszkankę księży i zakonników z zagranicy i miejscowych oraz zakonników pracujących w parafiach i innych duszpasterstwach, takich jak szkoły i szpitale.

Proces rozeznawania w Oceanii

26. W pierwszym etapie Synodu o synodalności od 17 października 2021 r. do 15 sierpnia 2022 r. otwarte zaproszenie dla wszystkich ochrzczonych do zaangażowania się w proces modlitewnego rozeznania, rozmowy duchowej, refleksji i głębokiego słuchania, korzystając z Dokumentu Przygotowawczego i Vademecum (Przewodnika) przygotowanych przez Sekretariat Synodu. W Oceanii każda z konferencji episkopatów, wschodnie Kościoły katolickie i wiele instytutów zakonnych, ruchy świeckich oraz inne grupy i osoby przyczyniły się do lokalnego rozeznania. Każda konferencja episkopatu i wschodnie Kościoły katolickie przygotowały odpowiedź, która odzwierciedlała proces rozeznawania i wyniki w ich jurysdykcji.
27. Spośród 114 konferencji episkopatów na całym świecie 112 przedłożyło Sekretariatowi Synodu syntezę narodową w terminie do 15 sierpnia 2022 r. Ponadto otrzymano ponad 1000 odpowiedzi od instytutów zakonnych, ruchów świeckich, innych grup i osób. Aby rozeznac problemy zawarte w tych odpowiedziach, około 30 osób z różnych środowisk i doświadczeń zostało zaproszonych do klasztoru we Frascati pod Rzymem od września do października 2022 r. na wspólną modlitwę, refleksję, rozeznanie i syntezę. Pod koniec tego procesu Rada Ordynariuszy, która kieruje Sekretariatem Synodu, dołączyła do grupy Frascati, aby zapoznać się z Dokumentem Roboczym dla Etapu Kontynentalnego (DCS) i go zatwierdzić.
28. Wydanie DCS w dniu 27 października 2022 r. było początkiem drugiego etapu Synodu: Etapu Kontynentalnego. W ramach przygotowań do tego etapu FCBCO utworzyło grupę zadaniową ds. Oceanii. Ta grupa zadaniowa współpracowała z grupą zadaniową zgromadzenia Suva, aby zapewnić integrację dwóch procesów planowania. Grupa Zadaniowa ds. Oceanii zwróciła się do FCBCO o utworzenie Grupy ds. Rozeznania i Pisania (DWG), aby zebrać owoce odpowiedzi z pięciu jurysdykcji i stworzyć projekt wniosku do rozpatrzenia przez biskupów na ich zgromadzeniu zaplanowanym na początek lutego 2023 r. DWG składała się z różnych różnych środowisk kościelnych, geograficznych, wiekowych, płciowych i środowiskowych.
29. Cztery Konferencje Episkopatów i Wschodnie Kościoły Katolickie w Oceanii były mimo to dobrze przygotowane zbieżność okresu rozeznania z Bożym Narodzeniem i wakacjami letnimi na półkuli południowej. Ponadto FCBCO od kilku lat planowało zgromadzenie regionalne, które zostało opóźnione przez pandemię COVID-19. Zostało przełożone na 5-10 lutego 2023 r. w Suva na Fidżi, a FCBCO zgodziło się włączyć rozeznanie w sprawie synodalności jako część swojego programu, co wymagało przedłożenia projektu na czas do rozpatrzenia przed Zgromadzeniem.
30. Od końca października do połowy grudnia 2022 r. Konferencje Episkopatów i Katolickie Kościoły Wschodnie podjęły proces rozeznawania z przedstawicielami Ludu Bożego (z naciskiem na dotarcie do osób znajdujących się na marginesie). Proces modlitewny umożliwił uczestnikom rozeznanie DCS przez pryzmat ich żywego doświadczenia Kościoła w Oceanii. Proces rozpoznania i syntezy przeprowadzono w każdej jurysdykcji w połowie grudnia, a odpowiedzi wysłano do Zespołu Zadaniowego ds. Oceanii pod koniec grudnia.
31. Podobne do podejścia przyjętego przy opracowywaniu DCS, Grupa Oceanii ds. Rozeznawania i Pisania zgromadzeni w trybie przypominającym rekolekcje, aby razem autentycznie i modlitewnie rozeznac wspólne tematy w pięciu odpowiedziach z Australii, Nowej Zelandii, Pacyfiku, Papui-Nowej Gwinei i Wysp Salomona (PNG/SI) oraz Wschodnich Kościołów Katolickich (ECC) i zidentyfikować różnice, luki i priorytety do rozważenia i sfinalizowania przez członków FCBCO na ich Zgromadzeniu Suva. Niektórzy członkowie Zespołu Zadaniowego ds. Oceanii wzięli udział w Zgromadzeniu FCBCO, aby przedstawić projekt wniosku i wesprzeć proces rozeznania episkopalnego, co doprowadziło biskupów do duszpasterskiej refleksji nad dokumentem.
32. Zgłoszenie Oceanii zostało sfinalizowane na spotkaniu online Zarządu FCBCO i członków Grupy ds. Rozeznawania i Pisania przed wysłaniem zgłoszenia do Sekretariatu Synodu w terminie do 31 marca 2023 r.

Doświadczenie synodalności

33. Odpowiedzi na DCS były generalnie pozytywne, jeśli chodzi o doświadczenia ludzi związane z synodalnością jako wolą Bożą dla Kościoła w trzecim tysiącleciu. Pojawiło się jednak kilka opinii negatywnych, ale z zupełnie innych przyczyn tej negatywności.
34. Istniał fundamentalny rezonans, że synodalność opiera się na pierwszym sakramencie chrztu, zauważając, że „Chrzest nie jest pojęciem abstrakcyjnym, ale tożsamością. Proces synodalny dalej zachęca i pomaga w tym doświadczeniu na głębszym i wzbogacającym poziomie, kładąc nacisk na stworzenie środowiska, w którym każdy ochrzczony i ludzie dobrej woli poczują się w Kościele jak w domu. Droga synodalna jest sposobem, w jaki Kościół może dotrzeć do wszystkich i jest sposobem na stworzenie przyjaznej atmosfery dla wszystkich swoich dzieci” (PNG/SI, 2.2). Już sama możliwość uczestniczenia w odpowiadaniu na DCS była doświadczana z wdzięcznością: „Była wielka wdzięczność za proces [synodalny], możliwość swobodnego wypowiedzania się i bycia wysłuchanym. „Młodzi i starzy, kobiety i mężczyźni, bardzo się cieszą, że mają taką szansę – muszą zostać wysłuchani”. Wielu komentowało udział tak wielu osób” (Nowa Zelandia, 10).
35. Potwierdzono starożytną wizję i praktykę Kościoła jako synodu: „Synodalność była dużą częścią funkcjonowania katolickich Kościołów wschodnich przez długi czas. Od wschodniego Kościoła katolickiego można się wiele nauczyć o synodalności” (ECK, 6). Kolejnym elementem pozytywnego doświadczenia rozeznania DCS było zetknięcie się ludzi z globalnością Kościoła (dla niektórych po raz pierwszy); poszerzyło ich spojrzenie na „Kościół” i wiele wspólnych problemów w całym Kościele powszechnym.
36. Pojawiły się jednak negatywne reakcje dotyczące synodalności. Dla niektórych ten niepokój wyraził się w wątpliwościach, czy biskupi faktycznie rozważą owoce rozeznania, a wraz z tym w obawie, że prace synodalne nie przyniosą żadnej rzeczywistej różnicy w końcu. Dla innych istniała obawa, że synodalność zaszkodzi Kościołowi. Oba te powody zostały uchwycone w nowozelandzkim dokumencie: „Podczas procesu wyrażono pewne obawy i ostrzeżenia. Ludzie czekają, aby zobaczyć, czy ich głosy zostały wysłuchane, czy też zostaną utracone, gdy proces dotrze do zgromadzeń w Rzymie. Niektórzy są zaniepokojeni, a nawet źli, że ludzie mówią o zmianach i postrzegają proces synodalny jako potencjalnie „raniący Kościół”” (Nowa Zelandia, 14).
37. Bogactwo doświadczenia znajduje odzwierciedlenie w innej odpowiedzi: „Wielu uczestników było pod wielkim wrażeniem globalnych wezwań do powołania Kościoła synodalnego. Odbiło się to na lokalnych doświadczeniach, ponieważ niektóre diecezje i parafie rozwijają się w synodalności, wsłuchując się w różne głosy, otwierając się na nowe podejścia i włączając różnorodne osoby w przywództwo i posługę. W tym samym czasie inne regiony pozostały „zwrócone do wewnątrz”, z biernymi świeckimi i duchownymi” (Australia, 32).
38. Ogólnie rzecz biorąc, wszystkie regiony Oceanii postrzegały DCS jako uchwycenie prawdziwie globalnego doświadczenia synodalności. Było to postrzegane jako pożądany kierunek dla wewnętrznego życia i misji Kościoła w trzecim tysiącleciu: „Proces synodalny modlitewnego rozeznawania, duchowej rozmowy, głębokiego słuchania i szacunku dla każdej osoby i jej poglądów to potężny proces. Większość ludzi postrzega synodalność jako sposób na posuwanie się naprzód we własnej duchowej podróży, indywidualnie i zbiorowo, i zgadza się z DCS: „W rzeczywistości jest to sposób bycia Kościołem. Duch Święty prosi nas, abyśmy byli synodalni [DCS, 3]” (Nowa Zelandia, 15). To pozytywne przyjęcie synodalności zostało również uchwycone w raporcie jednej z diecezji Pacyfiku: „Rozważając dokument roboczy dla etapu kontynentalnego, jasne jest, że Kościół musi podjąć radykalną decyzję, aby wprowadzić poczucie gościnności i włączenia wśród jej członków, nawet tych spoza wiary. Synod może być katalizatorem... do promowania kolegalności, jedności i synodalności w naszym Kościele i społeczeństwie” (Pacyfik).

Owoce Rozeznania

Wspólne tematy, problemy, spostrzeżenia

NAMIOT METAFOROWY

39. W większych krajach Oceanii obraz namiotu (Iz 54, 2) został przyjęty z entuzjazmem i radością, uznając go za bardzo istotny dla Kościoła głęboko zranionego przez kryzys nadużyć. „Namiot jest znacznie skromniejszą budowlą niż wielkie budowle, takie jak katedry, więc powiększenie przestrzeni w namiocie jest bardzo dobrym obrazem do wykorzystania” (Australia, 58).
40. Obraz namiotu nie odbił się takim samym echem wśród wschodnich Kościołów katolickich w Oceanii, ponieważ niektórzy z ich wiernych „zostali zmuszeni przez trudne okoliczności, w tym wojnę, prześladowania i trudności ekonomiczne, do osiedlenia się w innych krajach” (ECK, str. 2). Niektórym ich członkom namioty kojarzą się z nietrwałością, brakiem bezpieczeństwa, a nawet obozami dla uchodźców, podczas gdy oni szukają bezpieczeństwa i trwałości w nowym życiu w krajach oceanicznych.
41. Namiot nie miał również silnego oddźwięku w krajach Pacyfiku w Oceanii. Dla ludzi żyjących dalej małych wysepek, opis Kościoła „jako namiotu, a nawet jako namiotu spotkania, który towarzyszył ludowi w jego wędrówce przez pustynię: powołany zatem do rozciągania się, ale także do poruszania się” nie zgadza się z ich doświadczeniem jako tagata o le moana, ludzie morza, którzy podróżowali w historii na łodziach, poruszając się po swoim regionie (Pacyfik).
42. Należy zadbać o to, aby kontynuacja wizerunku namiotu nie wykluczała osób, dla których namiot ma niewielki oddźwięk lub dla których może on być niepożądanym obrazem ze względu na ich życiowe doświadczenia.
43. Opis namiotu DCS jako obrazu Kościoła oznacza, że wszyscy ochrzczeni znajdują się w namiocie, niezależnie od tego, czy są aktywnymi uczestnikami społeczności namiotowej, czy też nie. Osoby takie jak osoby w nieuregulowanym stanie małżeńskim nie mogą brać udziału w aspektach życia sakramentalnego wspólnoty namiotowej, ale nie są wykluczone z namiotu. Podobnie osoby nieuczestniczące w niedzielnych Mszach nie przebywają poza namiotem. W namiocie przebywają wszyscy ochrzczeni, niezależnie od tego, czy są aktywnymi uczestnikami wspólnoty, czy też nie.
44. Istnieje wiele powodów nieuczestniczenia: „Wielu członków Kościoła, takich jak geje i lesbijki, czuje się outsiderami i nie jest częścią Kościoła. Biedni, bo nie stać ich na przyzwoite ubrania, również są pogardzani. Niektórzy czują się niechciani, bo nie należą do klikki rządzącej w parafii. Nowi ludzie w Kościele czują, że nie mogą pomóc w Kościele, który jest przejmowany przez wybrane rodziny” (Pacyfik).
45. W niektórych częściach Oceanii istnieje bardzo widoczna przepaść między biednymi a bogatymi, między grupami etnicznymi, między migrantami a tymi, którzy uważają ten kraj za swój, oraz między ludźmi z różnych wysp tego samego kraju lub diecezji. Te problemy społeczne są doświadczane w Kościele: „Przepaść między biednymi a bogatymi jest widoczna i jeszcze bardziej podkreślana przez księży, którzy w szczególny sposób traktują bogatych i dobrze ubranych. Różne rasy rywalizują o dominację w parafiach, przez co udział mniejszości rasowych jest prawie niemożliwy. Dyskryminacja ze względu na płeć wydaje się być ciągłą walką w Kościele, szczególnie wobec społeczności LGBTQIA+” (Pacyfik). W odpowiedziach pojawiają się obawy dotyczące „strażników” w Kościele, którzy są postrzegani jako wykluczający, jawnie lub w bardziej subtelny sposób, tych, których uważają za niedopuszczalnych.
46. Refleksja nad obrazem namiotu wyostrzyła naszą koncentrację na barierach dla uczestnictwa i integracji. Czyniąc to, ujawniła i nazwała rzeczywistość sytuacji, z jaką Kościół boryka się na całym świecie: „DCS donosi o dość niewygodnej prawdzie o Kościele: jego dzieci są podzielone i rozproszone, niektóre zaginęły, a niektóre celowo odeszły. Mury wydają się oddzielać ludzi, utrudniając wszystkim życie w prawdziwej komunii z Bogiem i ludźmi” (Pacyfik).

CHRZEST I SAKRAMENTY

47. W odpowiedziach potwierdzono, że chrzest jest źródłem wspólnej tożsamości i że należy to uznać i że chrzest wzywa wszystkich członków Kościoła do komunii, uczestnictwa i misji.
„[Ludzie] coraz bardziej doceniają sakrament [chrztu], nie tylko jako punkt wejścia do Kościoła, ale jako podstawę ich udziału w służbie i misji” (Nowa Zelandia, str. 36).
48. W niektórych odpowiedziach argumentowano również, że wezwanie do uznania wszystkich ochrzczonych nie zostało jeszcze zrealizowane: jest pragnieniem uznania, że wszyscy ochrzczeni są powołani do pełnego, czynnego i równego uczestnictwa w Kościele” (Nowa Zelandia, 38). „Jednym z tematów, który przemawiał do wielu, było rosnące uznanie godności chrztu wszystkich, a także uświadomienie sobie, że misja Kościoła polegająca na uobecnianiu Chrystusa jest wspólną odpowiedzialnością wszystkich ochrzczonych; jednak większa formacja dla głębszego zrozumienia tej rzeczywistości była kluczowa dla wzmocnienia ludzi” (Australia, 34).
49. W odpowiedziach rozpoznano przeszkody w pełnej realizacji naszego wezwania chrzcielnego. Na przykład niektóre argumentowały, że potrzebny jest większy udział świeckich, zwłaszcza kobiet. Odpowiedź Nowej Zelandii argumentowała, że Sobór Watykański II podkreślił chrzest jako źródło naszej komunii i uczestnictwa (Nowa Zelandia, 36). Ten owoc Soboru Watykańskiego II nie został jednak zrealizowany, ponieważ rozumienie „Kościoła jako Ludu Bożego... zostało podważone przez struktury, które nie sprzyjały temu nowemu modelowi” (Nowa Zelandia, 37).
50. Odpowiedzi podkreślały centralne miejsce Eucharystii w doświadczeniu wspólnoty i jej znaczenie znaczy być Kościołem. ESK podkreśliło ich „wspólne umiłowanie liturgii – przesiąkniętej pięknem, bogactwem i autentycznością (ECK, 10)”, w której uczestnicy „doświadczają naszego Pana w sposób mistyczny i monastyczny” (ECK, 18). Odpowiedź Pacific podkreśliła: „Liturgia, a zwłaszcza Liturgia Eucharystyczna, źródło i szczyt życia chrześcijańskiego, która jednoczy wspólnotę, czyni komunię namacalną, umożliwia doświadczenie uczestnictwa i ożywia rozmach w kierunku misji Słowem i Sakramentami” (Pacyfik).
51. W odpowiedziach z Australii i Pacyfiku zauważono: „wzywa się do bardziej synodalnego i partycypacyjnego stylu Eucharystii celebracji, liturgie, które uwzględniają inne kultury i są odpowiednie dla młodych ludzi, szersze zrozumienie istoty eucharystyki oraz większe docieranie do katolików, którzy stracili uznanie dla tych rytuałów” (Australia, 35; Pacyfik).
52. Pojawiło się stwierdzenie, że nauczanie Kościoła wpływa na relacje ekumeniczne. Panował pogląd, że „potrzeba więcej gościnności eucharystycznej dla członków innych kościołów w miejsce obecnie praktykowanej wyłączności” (Nowa Zelandia, 70).
53. W odpowiedziach z Australii i Nowej Zelandii odnotowano pragnienie niektórych osób, aby zastosować trzeci obrzęd pojednania (Australia, 52; Nowa Zelandia, 71). Niektóre kobiety powiedziały, że Sakrament Pokuty stawia „osobę świecką na pozycji niższej od kapłana” (Nowa Zelandia, 71).
54. W odpowiedzi PNG/SI zauważono, że chociaż w innych częściach świata pojawiały się wezwania do większego uznania związków osób tej samej płci, „małżeństwa osób tej samej płci (DCS, 39) niepokoi katolików i tych, którzy uważają to za grzech. LGBTQ nie jest akceptowane przez tradycję i społeczeństwo PNG” (PNG/SI, 3.2).
55. Eucharystia i małżeństwo skupiły się wokół kwestii komunii dla rozwiedzionych żyjących w nowych związkach, szczególnie w odpowiedzi z Nowej Zelandii, która mówi, że „Chociaż Amoris laetitia otworzyła potencjalne drogi przyjęcia komunii dla rozwiedzonych żyjących w nowych związkach, są one postrzegane jako wąskie i trudne” (Nowa Zelandia, 69). Australijska odpowiedź odnosiła się do wykluczenia, jakie odczuwają rozwiedzeni żyjący w nowych związkach (Australia, 44;57) i do potrzeby większego współczucia.
56. Wreszcie świeccy kapelani więzienni w Nowej Zelandii zauważyli, że towarzysząc „niektórym z naszych najbardziej osoby znajdujące się w niekorzystnej sytuacji na zmieniającej życie drodze wiary [potem] muszą się wycofać, kiedy wymagane są sakramenty” (Nowa Zelandia, 85).
57. Małżeństwa poligamiczne są rzeczywistością społeczną w niektórych częściach naszego regionu i wymagają uwagi, podczas gdy w innych nie ma to miejsca (PNG/SI, 4.3). Kwestie związane z małżeństwem pojawiały się w odpowiedziach w różny sposób. Australijska odpowiedź uznała, że istnieje luka w DCS: „brak jakiegokolwiek wzmianki o roli małżeństwa i rodziny, zwłaszcza w przekazywaniu wiary” (Australia, 26).

58. Zauważono, że „niektórzy uczestnicy wezwali do ponownego zbadania stanowiska Kościoła w sprawie kapłaństwa żonatych mężczyzn oraz wymogu zachowania celibatu”. Wywołało to również zaniepokojenie „brakiem zrozumienia [stałego] diakonatu” (Australia, 49). Podczas gdy kwestia wyświęcania kobiet została poruszona w odpowiedzi australijskiej, w odpowiedzi z Nowej Zelandii zauważono, że „nie było prośby o rozważenie wyświęcania kobiet na kapłanów, chociaż jedna grupa poprosiła o wyświęcenie ich [kobiet] na diakonów” (Nowa Zelandia, 65).

WŁĄCZENIE

59. Wszystkie poparte odpowiedzi wzywają Kościół do większej integracji, zwłaszcza tych, których relacje stanowią wyzwanie dla uczestnictwa w Eucharystii. Chcieli również bardziej integracyjnego podejścia do osób żyjących z niepełnosprawnościami, migrantów i uchodźców oraz innych marginalizowanych i zaniedbanych, takich jak osoby starsze, nieuleczalnie chore, dzieci ulicy, sieroty, przestępcy, narkomani, prostytutki, wdowy i ofiary gwałtu, znęcania się i przemocy domowej. Istniało również pragnienie przyjęcia „niepraktykujących katolików i osób nieochrzczonych” (Australia, 44).
60. Szczególny nacisk położono na potrzebę włączenia ubogich w regionie Pacyfiku, gdzie ubóstwo postrzegano jako dostrzegalną siłę dzielącą Kościół: „W wielu przypadkach ubodzy są czasami sprowadzani do możliwości zebrania funduszy na sezonowe zasięg i możliwość robienia zdjęć, aby Kościół wyglądał dobrze” (Pacific; PNG/SI, 2.4).
61. Brak włączenia osób o zróżnicowanych doświadczeniach seksualnych i płciowych wydaje się wpływać na życie społeczności nawet w małych krajach wyspiarskich: „Społeczność LGBTQ odbija się bardzo silnie na Marianach, co nie było widoczne w przeszłości” (Pacyfik).
62. Jednak, jak zauważono w paragrafie 54, osoby o zróżnicowanych doświadczeniach seksualnych i płciowych „nie są akceptowane przez tradycję i społeczeństwo PNG” (PNG/SI, 3.2). Niemniej jednak w wielu odpowiedziach wzywano do większego włączenia osób z tej grupy, a zwłaszcza do „uznania i udostępnienia im przestrzeni do posługi, uczestnictwa i zaangażowania w życie Kościoła” (Pacific).
63. W Australii włączenie ludów Pierwszych Narodów zostało określone jako priorytet: „Nasze słuchanie musi uwzględniać Deklarację Uluru, a starsi naszego Kościoła [aby] obejmować nasze ciotki i wujków troszczących się o kraj” (Australia, 46).
64. Z perspektywy katolickich Kościołów wschodnich wezwanie do inkluzji oznaczało stworzenie wspólnoty atmosferę gościnności i gościnności w swoich kościołach, aby zaprosić katolików innych obrzędów liturgicznych do doświadczenia ich liturgii, teologii i dyscyplin (ECK, 18) jako pełnych i pełnych wyrazów wiary katolickiej. Jednak to wezwanie do gościnności, aby włączyć innych katolików w doświadczenie czcigodnych wschodnich tradycji chrześcijańskich oznacza również, że katolicy wschodni muszą trzymać się tego, co naprawdę jest ich i nie asymilować rytuałów. Wschodnie Kościoły katolickie mają obowiązek pokazać, że bycie katolikiem nie oznacza, że trzeba być łacinnikiem.
65. Podczas gdy we wszystkich odpowiedziach wzywano Kościół do skupienia się na włączeniu i reprezentacji osób z grup wykluczonych, kilka grup wzywało do „radikalnej inkluzywności”, wzywając Kościół do „odważności, śmiałości i innowacyjności”, odrzucając pojęcie bycia „strażnikiem”, z wyłączeniem tych, których Chrystus zaprosiłby do namiotu” (Australia, 28). Jednak wyzwania zostały zidentyfikowane w wezwaniu do głoszenia autentycznego nauczania (PNG/SI, 4.5), obok wezwania do szanowania innych, unikania osądów i przyjęcia postawy współczującej i duszpasterskiej (Australia, 44).

NAUCZANIE KOŚCIOŁA

66. Niektórzy uczestnicy wyrażali obawy, że „zasady i przepisy Kościoła są sprzeczne z przesłaniem Ewangelii i że należy przywiązywać większą wagę do „prymatu sumienia” i wspierać ludzi w sposób współczujący i duszpasterski, aby rozwijali bardziej dojrzałą relację z Bogiem” (Australia, 54).
67. Pojawiło się także „wezwanie Kościoła do zreformowania niektórych dziedzin jego teologii, nauczania i dogmatu, związanych z formacją seminarzystów i nadzór zawodowy, rozwój i wspieranie kapłanów”, podczas gdy dla niektórych uczestników priorytetem było „zajęcie się na nowo całą koncepcją kapłaństwa w Kościele, w tym świeckich” (Australia, 75).
68. Podczas gdy istniała zgoda co do potrzeby wzmocnienia roli kobiet w Kościele, kwestia wyświęcanie kobiet zostało wyraźnie poruszone tylko w jednym twierdzeniu, tak że „działanie na rzecz nierówności kobiet wymagało równego, sprawiedliwego i pełnego udziału kobiet w zarządzaniu Kościołem, misji i posłudze” oraz „uznaniu ich dopuszczalności do każdej roli, takiej jak diakon, księdzem lub przedstawicielem w radach decyzyjnych” (Australia, 60). We wniosku z Nowej Zelandii zauważono, że „nie było prośby o rozważenie święceń kobiet na kapłanów, chociaż jedna grupa poprosiła o wyświęcenie ich na diakonów” (Nowa Zelandia, 65).
69. Niektóre aspekty nauczania Kościoła były postrzegane jako „wykluczające lub szkodliwe” i rozumiane jako „przyczyna” ludzi do odejścia od Kościoła lub powstrzymania ich od powrotu”. Obejmuje to nauczanie na temat seksualności, antykoncepcji, sytuacji osób rozwiedzionych żyjących w nowych związkach oraz interkomunii z innymi wyznaniami chrześcijańskimi, których chrzest uznajemy (Nowa Zelandia, 117).

AUTORYTETY I PODEJMOWANIE DECYZJI

70. Kościół synodalny potrzebuje kulturowej i strukturalnej zmiany w przywództwie Kościoła (Australia, 61; Nowa Zelandia, 79; PNG/SI, 4.1). Przywództwo w Kościele synodalnym musi zostać ponownie przemyślane, aby obecne problemy z władzą duchowną nie zostały po prostu przeniesione na świeckich, którzy uczestniczą we wspólnym podejmowaniu decyzji. Aby uniknąć tej pułapki, należy „formować jednostki na przywódców oddanych Słowu Bożemu, którzy mogą ułatwiać dialog, są szkoleni w słuchaniu i rozeznawaniu oraz są wyznaczeni do służenia, a nie przejmowania władzy nad innymi” (Australia, 62).
71. W odpowiedziach z konferencji w Oceanii pojawiło się wiele komentarzy uczestników, którzy wyrazili swoją miłość do wiary i pragnienie dalszej przynależności. Byli wdzięczni za troskę duszpasterską, jaką otrzymali od duchowieństwa i byli świadomi wyzwań, przed którymi stanęli: „Jesteśmy wdzięczni za wszystko, co dał nam Kościół i za sposób, w jaki nas wspierał” (Australia, 36).
72. Pojawiły się również głębokie obawy dotyczące rządzenia i podejmowania decyzji w Kościele, na szczeblu parafialnym, diecezjalnym, krajowym i światowym. Ponowny nacisk na chrzest w procesie synodalnym ujawnił „głębokie pragnienie akceptacji, do której wszyscy ochrzczeni są powołani i zdolni do pełnego, czynnego i równego uczestnictwa w Kościele” (Nowa Zelandia, 76). Istniało przekonanie, że prawo kanoniczne stwarza nierównowagę władzy między biskupami, duchowieństwem i świeckimi, co może podważyć zakorzenienie synodalności jako drogi Kościoła w przyszłości (Nowa Zelandia, 82).
73. Wspólne zarządzanie i podejmowanie decyzji, z udziałem zarówno świeckich, jak i duchownych, uznano za konieczne, jeśli mamy być Kościołem prawdziwie synodalnym. Obecne struktury zarządzania i władza, jaką dają biskupom i księżom, są postrzegane jako „jeden z mechanizmów wykluczających głosy świeckich, a w szczególności głosy kobiet” (Nowa Zelandia, 80).
74. Dominacja wyświęconych w rządzeniu i podejmowaniu decyzji jest przez niektórych postrzegana jako sprzyjająca klerykalizmowi i utrudniająca świeckim korzystanie z ich darów. „Klerykalizm oddziela duchowieństwo od świeckich i daje duchowieństwu nadrzędną rolę nad świeckimi, ograniczając pełny udział świeckich w podejmowaniu decyzji w parafiach, diecezjach i na wyższych szczeblach hierarchii kościelnej” (PNG/SI, 2,5).

75. Niektórzy świeccy wyrażali frustrację z powodu odsunięcia od podejmowania decyzji, zwłaszcza gdy oni często lepiej rozumieją potrzeby ludzi. „Nasza postawa musi zmienić się z hierarchicznej na wspólnotową. Na przykład ksiądz może mieć teoretyczną wiedzę na temat wychowywania rodziny, ale to rodzice przeżywają to życie” (Pacifik).
76. Klerykalizm i nadużycia wywołały wśród ludu nieufność wobec hierarchii Kościoła. Większa otwartość i odpowiedzialność pozwoliły ludziom „zobaczyć prawdę o Kościele, że biskupi, księża, osoby konsekrowane i świeccy są wadliwi. Jednak robią wszystko, co w ich mocy, aby czynić dobro i stać się odpowiedzialnymi pracownikami w winnicy Bożej” (Pacifik).
77. Klerykalizm nie ogranicza się do osób wyświęconych, ale występuje także wśród świeckich, którzy wspierają i ułatwiają sprawowanie władzy przez duchownych. Ta władza i „wyższa rola”, którą przyjmuje kapłan, jest przeciwieństwem przywództwa służebnego, którego ludzie pragną i potrzebują od swoich kapłanów: „Ich służebne przywództwo powinno prowadzić do pokornej służby” (PNG/SI, 5.1). Ludzie poznają dobrego pastora, kiedy go mają: „Ludzie pragną być świadkami prawdziwego pasterza ukształtowanego w sercu Chrystusa” (Pacifik). Może to mieć miejsce w szczególności w przypadku tradycyjnych ceremonii po święceniach kapłańskich, podczas których nowo wyświęcony kapłan jest traktowany jak przystoi najwyższemu wodzowi (Pacyfik).
78. Skutki klerykalizmu są szeroko odczuwalne w diecezjach i parafiach: „Klerykalizm duchownych i świeckich utrwała nadużycia władzy i izoluje grupy, utrudnia wysiłki ewangelizacyjne i utrudnia zaangażowanie młodzieży, rozwój przywództwa służebnego i wdrażanie niezbędnych zmian” (Australia, 30).
79. Wyzwania dla duszpasterstwa zgłaszane przez duchownych i zakonników obejmują „smutek i bezsilność” w następstwie kryzysu związanego z wykorzystywaniem seksualnym duchownych, rosnące zapotrzebowanie na ich czas ze względu na presję niedoboru księży oraz doświadczenia „samotności, izolacji i wypalenia”, szczególnie wśród „osób starszych, w diecezjach wiejskich i tych, którzy przyjeżdżają z oceanu” (Australia, 31 lat).
80. Było wezwanie, aby przywództwo było bardziej partycypacyjne, z „mniej wyłączną rolą przyznaną biskupom” (Nowa Zelandia, 81). Proces selekcji biskupów jest uważany za nieprzejrzysty (PNG/SI). „Ludzie chcą wiedzieć, jak działa obecny proces i chcą mieć pewność, że wybór jest wynikiem prawdziwego rozeznania, w którym bierze udział wielu ludzi, duchownych i świeckich. Istnieje pragnienie szczegółowego zbadania akt potencjalnego biskupa w zakresie nadużyć i dokładnego zbadania jego stosunku do nadużyć” (Nowa Zelandia, 81).
81. Zauważono, że „ludzie widzą, że prawo kanoniczne, a nie nauczanie Kościoła, tworzy nierównowagę sił między nimi biskupów, duchownych i świeckich, co ma znaczący wpływ na władzę i rządy w parafiach i diecezjach. Ludzie są świadomi, że w ostatnich latach nastąpiły zmiany w prawie kanonicznym i wiedzą, że jest to możliwe” (Nowa Zelandia, 82).
82. Pod nieobecność kapłana świeccy pokazali w Oceanii, że mogą przejąć zarówno posługę duszpasterską, jak i zarządzanie swoim Kościołem lokalnym. Na przykład „podczas kryzysu w Bougainville (PNG) przez prawie 10 lat rodziny i Podstawowe Wspólnoty Chrześcijańskie utrzymywały żywą wiarę pomimo braku skutecznej obecności duchownych” (PNG/SI, 2.12). Podkreślono znaczenie Eucharystii w Podstawowych Wspólnotach Chrześcijańskich i życiu rodzinnym: „[Podstawowe Wspólnoty Chrześcijańskie] mogą umocnić i umocnić rodziny poprzez świętą obecność Jezusa w Eucharystii” (PNG/SI, 5.4).

WYZWANIA MISJI

83. W Oceanii istnieje wiele wyzwań związanych z „przyniesieniem królestwa Bożego we współczesnym świecie” (Australia, 40). Podstawową trudnością jest brak uzgodnionego rozumienia, czym jest misja i ogromna liczba perspektyw na jej znaczenie: „Słowo „misja” było wielokrotnie wymieniane, ale podobnie jak we wcześniejszych częściach procesu synodalnego nie jest jasne, czym jest „misja”. oznacza, kiedy ludzie o tym mówią. Wydaje się, że dla wielu osób nie ma konkretnej ani aktywnej formy. Istnieje potrzeba wspólnego zrozumienia i pracy w tej dziedzinie” (Nowa Zelandia, 104).

84. Położono silny nacisk na to, że „misja” jest obowiązkiem wszystkich ochrzczonych: „Diecezjalny Synod tworzy w każdym z nas postawę i ducha misyjnego i skoncentrowanego na misji. Misja nie jest już zmonopolizowanym przedsięwzięciem duchownych i zakonników, ale wspólną drogą we wszystkich narodach. Ta wspólna droga oznacza dzielenie się załamaniem i zranieniami innych” (Pacific). Kościół był postrzegany jako „instytucja kierowana misją, którą zaprojektował sam Jezus Chrystus” (Pacific).
85. Działalność misyjną Kościoła utrudniała „dyskryminacja ze względu na małżeństwo/związek status, status finansowy, zwyczaje/tradycje (płeć i wiek) oraz status niepełnosprawności” (Pacific). Brak formacji w zrozumieniu chrzcielnego wezwania do ewangelizacji i głoszenia miłości Boga w jednościs z innymi był także przeszkodą w przejściu od „Kościół podtrzymującego” do „Kościół misyjnego” poprzez zakładanie wspólnot, które „łączą się z całą ludzkością we wspólnej drodze” (Australia, 69).
86. Różnorodność obrzędów liturgicznych i kultur w Oceanii była postrzegana jako ważna dla naszego wyjątkowego wkładu w misję Kościoła: „Katolickie Kościoły Wschodnie w Oceanii muszą zachować swoją tożsamość i być uznawane przez szerszą wspólnotę katolicką jako coś więcej niż tylko wspólnoty etniczne, ale raczej Kościoły sui iuris, które poprzez swoją bogatą tradycję duchową mogą wnieść swój wkład w misję Kościoła” (ECK, 19).
87. Bogactwo doświadczenia synodalnego powinno ostatecznie „doprowadzić nas do doświadczenia osoby Jezusa w Kościele i do dzielenia się tą dobrą nowiną z innymi; prowadzi nas do misji; misja ewangelizacyjna; głosić dobrą nowinę” (PNG/SI, 5.7).

KRYZYS EKOLOGICZNY

88. Kryzys ekologiczny został podkreślony jako pilna sprawa dla całego regionu Oceanii, dla całej ludzkości i dla wspólnoty ziemskiej. „Jeżeli jesteśmy ludźmi namiotu, musimy zrozumieć znaczenie ziemi jako naszego wspólnego domu, szanując ziemię, morze i środowisko, w którym budujemy namiot” (Nowa Zelandia, 93).
89. Od Wysp Cieśniny Torresa w Australii po Wyspy Salomona i małe państwa wyspiarskie Mikronezji i Polinezji, kryzys ekologiczny i podnoszący się poziom mórz są realnym i aktualnym zagrożeniem egzystencjalnym: „Wyspy na Pacyfiku są stosunkowo mniejsze i naukowo udowodnione jeszcze mniejszy z powodu podnoszącego się poziomu wody w oceanach. Zmiany klimatu, siła napędowa wywołująca katastrofalne tajfuny, fale upałów, susze i powodzie, bezpośrednio wpływają na ludzi” (Pacyfik). Zjawiska te bezpośrednio dotyczą również społeczności wyżynne i śródlądowe w naszym regionie.
90. W odpowiedziach z Nowej Zelandii uznano, że integralna ekologia i troska o stworzenie „nie jest dziedziną, w której brakuje nauczania Kościoła”, ale zauważa się, że „potrzebna jest formacja i prorocze świadectwo oraz zachęta do działania” (Nowa Zelandia, 93). Australijscy respondenci wyrazili również obawy dotyczące odpowiedzialności Kościoła za „zarządzanie stworzeniem”; jednak niektórzy „informowali o pracy podejmowanej w ich konkretnej społeczności” (Australia, 50).
91. Jak papież Franciszek przedstawia w *Laudato si'*, wzajemne powiązania sprawiedliwości ekologicznej, społecznej i ekonomicznej oznaczają, że „złe traktowanie naszej planety w nieproporcjonalny sposób dotyka biednych” (Nowa Zelandia, 92). Lud Boży w Oceanii chce wsłuchać się w wołanie ziemi i oceanu, lądu i dróg wodnych, a także w wołanie ubogich i „współpracować z innymi, którzy mają wspólny cel” (Nowa Zelandia, 95).
92. Kryzys ekologiczny musi być rozumiany jako pole misyjne, w które musi być zaangażowany cały Kościół, globalnie i lokalnie, biorąc pod uwagę „pilną walkę o zachowanie naszej planety i jej życia oraz zapewnienie sprawiedliwości ekonomicznej jej mieszkańcom” (Nowa Zelandia, 114). Fakt, że „zagrożenie życia ludzkiego, jakie stwarzają zmiany klimatu dla narodów wyspiarskich regionu Oceanii, wywołało znaczny niepokój niektórych uczestników” w Australii, jest obiecującym znakiem solidarności i odnowionego zrozumienia misji (Australia, 50).

INKULTURACJA I LOKALIZACJA

93. Oceania jest rozległa, ale liczne narody i kultury rozkwitają w związku z lądem, oceanem, stworzeniami i tubylczą duchowością. Chociaż wielu katolickich misjonarzy w regionie dzieliło się darem swojej wiary, czasami podważało to wkład lokalnej kultury w Ewangelię. Dzisiejszy Kościół w Oceanii jest zarówno wspierany, jak i wyzywany przez inkulturację, ponieważ chrześcijaństwo i duchowość tubylcza często współistnieją w codziennym życiu ludzi.
94. Inkulturacja wiary chrześcijańskiej pozytywnie wpływa na celebracje liturgiczne: „Różnice kulturowe silnie łączą się również między wyspami na Marianach i ogólnie na Pacyfiku. Widać to w kościołach podczas celebracji eucharystycznych. Kolory, muzyka i język swobodnie się zmieniają, aby czcić Pana poprzez różne formy wiary” (Pacific, 10). Inni w Australii mają podobne doświadczenia: „Niektóre grupy opisywały pozytywne i wzbogacające doświadczenia z życia Kościoła i parafii, takie jak wielokulturowe zaangażowanie” (Australia, 36 lat).
95. Perspektywy tubylcze są również wykorzystywane do ponownego wyobrażenia sobie i kontekstualizacji znaczenia Kościoła. Dla na przykład światopogląd Te Ao Māori mógłby postrzegać Kościół jako tūrangawaewae, miejsce, w którym można stanąć, „gdzie czujemy się połączeni, wzmocnieni i zaakceptowani” (Nowa Zelandia, 18).
96. Istnieją wyzwania, gdy ludzie nie są w stanie dostrzec zgodności tradycyjnych kultur z Katolicyzmem: „Jak Kościół może zachować cześć dla świętości, jednocześnie udostępniając ją wiernym? W naszej kulturze nasze święte miejsca są trzymane z dala od ludzi, aby zachować ich świętość. Podobnie w Kościele staramy się nie dopuścić do profanacji świętości. Pytanie brzmi, jak zachować świętość Kościoła, jednocześnie czyniąc ją dostępną dla ludzi” (PNG/SI, 4.4).
97. Prawdziwe trudności pojawiają się, gdy specyficzne tubylcze sposoby życia są w jaskrawej sprzeczności z nauczaniem Kościoła: „Wierzenia kulturowe i tradycyjne praktyki, takie jak czary i poligamia, nadal stanowią duże wyzwanie dla wartości i nauk chrześcijańskich. Na przykład kulturowe małżeństwa poligamiczne są nadal praktykowane w PNG, podczas gdy Kościół jest temu przeciwny” (PNG/SI, 4.3). W niektórych częściach Oceanii Kościołowi brakuje również prawdziwego zaangażowania na rzecz ludów tubylczych: „Zwrócono uwagę na rolę Kościoła w uznaniu i pojednaniu z ludami tubylczymi. Szczególnie widoczna była potrzeba zwrócenia uwagi na duchowość rdzennej ludności Australii i Oceanii” (Australia, 46).
98. Ogólnie rzecz biorąc, ważne jest podkreślenie znaczenia różnorodności kulturowej dla życia Kościoła: „Musimy zacząć od bycia w pełni sobą. Tylko dzięki naszej odrębności możemy wnieść jakikolwiek wkład w większe społeczeństwo. Tylko będąc tym, czym jesteśmy, zachowujemy w ogóle rację istnienia” (ECK, 16).

KOBIETY

99. Temat ról kobiet i uczestnictwa w Kościele odbił się silnym echem w całej Oceanii, chociaż doświadczenia kobiet różniły się w całym regionie. DCS było chwalone za zgłaszanie globalnych obaw dotyczących ról i powołań kobiet w Kościele, a wiele grup w Australii i Nowej Zelandii wyraziło głębokie zaniepokojenie brakiem udziału kobiet w przywództwie i strukturach zarządzania Kościołem, w tym w diecezjalnym sądzie małżeńskim (Nowa Zelandia, 41-42). Wyrażono zaniepokojenie mniejszości, że kobietom nadal odmawia się stałego diakonatu i święceń kapłańskich. Chociaż wiele kobiet pełni funkcje przywódcze i zarządcze, które nie wymagają święceń kapłańskich, była to istotna kwestia wpływająca na życie Kościoła w tych krajach.
100. Inne grupy stwierdziły, że nie doświadczyły braku równości kobiet w Kościele. Na przykład jedna grupa młodych świeckich kobiet uważała się za równe sobie i pełniące wyjątkową rolę w Kościele, podczas gdy grupa księży opisała swoje doświadczenia z kobietami obecnymi i wpływowymi w organach parafialnych i posługach (Nowa Zelandia, 41). Podobnie w odpowiedzi PNG/SI stwierdzono, że kobiety odgrywają „bardzo aktywną rolę w życiu Kościoła” i że następuje coraz większa pozytywna zmiana w zakresie równego udziału w pracy Kościoła (PNG/SI, 2.6).

101. Niektóre odpowiedzi dotyczyły traktowania kobiet jako „taniej siły roboczej” (DCS, 63), a dwie odpowiedzi wzywały kobiety do odpowiedniego wynagrodzenia za ich pracę (Australia, 29; PNG/SI, 2.6). Inne problemy zidentyfikowane w odpowiedziach dotyczących kobiet w regionie obejmowały przemoc w rodzinie i domową, znęcanie się, przemoc związaną z czarami, rozwody i ponowne małżeństwo, unikanie kobiet za zbrodnie, za które mężczyźni są przebaczeni, wyalienowanie przez nauczanie Kościoła na temat seksualności oraz mizoginię i seksizm, którego dopuszczają się zwłaszcza duchowni (Australia, 47).
102. W wielu odpowiedziach potwierdzono wezwanie, by katoliczki były cenione jako równe członkinie Ludu Bożego, stwierdzając, że „ciągłe wykluczanie kobiet z aspektów życia Kościoła jest pozbawiające siły” (Australia, 29). Wezwano do położenia większego nacisku na „wykorzystanie darów i doświadczenia kobiet w rozpoznawaniu i udzielaniu rad, wskazówek i wyzwań w podejmowaniu decyzji poza rolami kierowniczymi i parafialnymi, które pełni wiele kobiet” (Nowa Zelandia, 42), a także potrzeba większego wsłuchiwanie się, zwłaszcza w realia i potrzeby kobiet ubogich, marginalizowanych i zaniedbanych (Pacyfik).

MŁODZI LUDZIE

103. Nieobecność młodych ludzi uczestniczących w Kościele pojawia się w prawie wszystkich odpowiedziach z Oceanii, które ujawniają wielką udrękę i głęboką troskę o przyszłość: „Jeszcze tylko jedno pokolenie umrze. Wystarczy jedno pokolenie, żeby powiedzieć NIE. Kościół jest kruchy. Nasi młodzi ludzie – Bóg jest na ich sercach, ale nie czują pociągu do Kościoła... Mają swoje grupy modlitewne w swoich domach (domach)” (Nowa Zelandia, 45-46). Odniesiono się również do młodych ludzi, którzy są bardzo zaangażowanymi uczestnikami swoich wspólnot wyznaniowych. „Niezależnie od wyzwań, z którymi boryka się nasz Kościół w bezprecedensowych czasach, pozostaje domem, który zapewnia siłę, ciepło i optymizm. Nie byłoby to możliwe bez prowadzących i wolontariuszy, którzy są stale gotowi do służby” (ECK, 11).
104. Nasi ochrzczeni młodzi ludzie są w namiocie, ale wielu nie uczestniczy w życiu wspólnoty namiotowej. Powody tego są różne. Niektórzy młodzi ludzie czują się w namiocie, ale niewidzialni i ignorowani. Inni czują się niezdolni do uczestnictwa z powodu strachu przed oceną lub niedopasowaniem (Nowa Zelandia, 47). Ich lokalna parafia może wydawać się „własnością” osób starszych, a władza jest sprawowana w sposób, który sprawia, że młodzi ludzie czują, że to nie jest miejsce dla nich (Australia, 37-38).
105. Odpowiedź z PNG/SI mówiła o młodych ludziach opuszczających swoje wspólnoty parafialne, aby dołączyć do innych kościoły (PNG/SI, 2.13) i inne „odciągane od programów duchowych i religijnych przez silne przyciąganie działalności świeckiej, mediów społecznościowych i nowoczesnych technologii, które odwracają uwagę od tradycyjnych programów formacji młodzieży w BCC, parafiach i diecezjach” (PNG/SI, 4.7).
106. Młodzi ludzie dostrzegają pilność kryzysu ekologicznego, który jest dla nich bardzo interesujący i niepokojący, ale nie dostrzegają, aby ich pilny charakter został rozpoznany w Kościele lokalnym. Wielu zmaga się również z aspektami nauczania Kościoła na temat seksualności: „Problemy LBGQTQIA+ są również przedmiotem intensywnego zainteresowania młodych ludzi, którzy muszą je przepracować na poziomie osobistym i w gronie przyjaciół. Odpowiedzi wskazują, że nauczanie Kościoła na temat tego i innych aspektów seksualności stanowi główną przeszkodę dla wielu młodych ludzi w utrzymaniu więzi z Kościołem” (Nowa Zelandia, 49).
107. Istnieje bardzo niewiele pomysłów, jak odpowiedzieć na ten prawdziwy kryzys Kościoła. Niemniej jednak jedna z diecezji Pacyfiku znalazła sposób, aby zaangażować młodych ludzi z marginesu: „Niektórzy młodzi, zmarginalizowani, wykluczeni i niektórzy z tych, którzy nie mają dobrej opinii w Kościele, są przyjmowani w chórach, grupach modlitewnych i katechezach jako asystenci katechetów. Młodzi ludzie są dziś bardziej słuchani, ponieważ w parafiach jest więcej grup młodzieżowych” (Pacyfik). Inne sugestie obejmowały towarzyszenie i formację liderów przy użyciu „platform, które pozwoliły im wykorzystać swoje umiejętności i pasje” (Australia, 76).
108. W przeciwieństwie do tych, którzy uważają, że Kościół musi się „zmodernizować”, aby pozostać aktualnym (Australia, 38), niektórzy młodzi ludzie szukają silniejszego głoszenia wiary Kościoła. Uważają, że potrzebne jest osobiste nawrócenie, a nie zmiana instytucjonalna (Nowa Zelandia, 55). W odpowiedzi katolickich Kościołów Wschodnich pewna młoda kobieta opisała swoją drogę wiary i wsparcie, jakie otrzymała na wszystkich etapach, aby dzielić się swoimi darami i pozostać wierną i zaangażowaną we wspólnotę Kościoła (ECK, 11). W innych odpowiedziach niektórzy młodzi ludzie opisali, że czują się prześladowani i samotni, jednocześnie promując silne wartości oparte na wierze (ECK, 13; Australia, 38).

109. Niektórzy młodzi ludzie wyrażali zaniepokojenie poczuciem wykluczenia z powodu języka DCS: „DCS jest w dużej mierze niedostępny dla młodych ludzi pod względem języka, procesu i praktycznego zastosowania. Nowe terminy, takie jak „dialogowe dzielenie się”, „braterska biesiada” i Eucharystia jako „napięcie generatywne”, nie są dostępne dla młodych ludzi” (Nowa Zelandia, 47).
110. Chociaż istnieje głęboka troska o utratę młodych ludzi jako jednostek, ich liczne odłączanie się od Kościoła jest również postrzegane jako uniemożliwiające zakorzenienie synodalności jako drogi Kościoła: „Jak przekazujemy synodalność młodym, jako przyszłość Kościoła, kiedy dzisiaj jest tak mało młodych ludzi w Kościele?” (Australia, 48).
111. Wezwano do zbadania, „jak można zaspokoić potrzeby wiary młodych ludzi i jaka może być młodzież lepiej ukształtowana i wyposażona w platformy, które pozwoliły im wykorzystać swoje umiejętności i pasje” (Australia, 76).

TWORZENIE

112. W całym regionie pojawiają się wezwania do różnego rodzaju formacji. Formacja seminarzystów i szczególną uwagę zwrócono na kapłanów, zwracając uwagę, że musi to być holistyczne: „duchowo, społecznie, psychologicznie, mentalnie, emocjonalnie i ekonomicznie” (PNG/SI, 5.1). W niektórych diecezjach kobiety już pracują w tej dziedzinie (Australia, 66; Nowa Zelandia, 102). Podstawową potrzebą jest również formacja do życia małżeńskiego i rodzinnego (ECK, 18; Australia, 77; PNG/SI, 5.3). Wychowawcy katoliccy potrzebują „bardziej odpowiedniej” formacji (Australia, 77). Formacja młodych ludzi jest niezbędna, ale trudna do osiągnięcia (Australia, 76; Nowa Zelandia, 44). Musimy także zapewnić formację, aby odpowiedzieć na wezwanie papieża Franciszka do bycia uczniem misyjnym.
113. Nie jest jasne, czy „formacja” oznaczała to samo we wszystkich dokumentach. Formacja w sensie ogólnym polega na kształtowaniu sposobu, w jaki ludzie reagują na otaczający ich świat. Czasami słowo „formacja” odnosi się do szkolenia (PNG/SI, 5.1), a innym razem do osobistego rozwoju wiary (Australia, 77). Podczas gdy wyrażono pragnienie, aby Katolicka Nauka Społeczna była podstawą formacji w całym Kościele (Australia, 65), formacja jest możliwa, a być może także pożądana w innych obszarach i działa najlepiej, gdy odpowiada na zidentyfikowaną potrzebę w świetle Pisma Świętego i nauczania Kościoła.
114. W miarę jak nasz Kościół staje się bardziej synodalny, wszyscy potrzebują ciągłej formacji (Nowa Zelandia, 100). Kościół synodalny będzie potrzebował uczestników ukształtowanych w słuchaniu i dialogu (Australia, 62). Co więcej, przywództwo w Kościele będzie wymagało innego sposobu formacji, tak aby istniało „przywództwo służebne na wszystkich poziomach” (PNG/SI, 5.1).

Napięcia i różnice

115. Jak zaznaczono wcześniej, region Oceanii obejmuje zarówno kraje rozwinięte, jak i rozwijające się, dlatego istnieją różne kwestie duszpasterskie, którymi należy się zająć w trybie pilnym.
116. „Napięcie” to obszar różnych poglądów, który wymaga dalszego rozeznania lub uwagi. W powyższych sekcjach zidentyfikowano już pewne napięcia. To są:
- a) Różne postawy wobec osób z odmiennymi doświadczeniami seksualności i płci w regionie. b) Role kobiet w Kościele. c) Niektóre głosy w odpowiedziach nawołują do zmiany nauczania Kościoła, zgodnie z cyklem „umierania i zmartwychwstania” (Nowa Zelandia, 52-56). Inni podkreślali potrzebę zachowania nauczania i zapewnienia formacji w niezmiennym nauczaniu Kościoła w teraźniejszości (ECK, 18).
117. W niektórych rejonach regionu rany nadużyć seksualnych w Kościele nie są aż tak widoczne: „Skandal wykorzystywania seksualnego przez duchownych i wykorzystywania nieletnich... jest coraz większym problemem. Chociaż jest kilka nadużyć, skandale nie wpływają jeszcze znacząco na wiarę ludzi” (PNG/SI, 3.1). W innych obszarach skandal jest wyraźny i publiczny. Trwająca rana całego Kościoła, nie tylko ofiar i osób, które przeżyły nadużycia, ale także ich rodzin i wspólnot parafialnych oraz innych duchownych, wymaga uwagi skierowanej na ciągłe gojenie.
118. Istnieje napięcie w zrozumieniu kwestii inkulturacji, w której Kościół lokalny przejmuje lokalne zwyczaje i formy wyrazu kulturowego. Niektórzy uważają tradycje Kościoła powszechnego za rodzaj narzucenia lokalnej kulturze, a nawet formę kolonializmu. Inni uważają Boga za obecnego w każdej kulturze, tak że każda kultura już wyraża chrześcijańskie prawdy. Według innego poglądu chrześcijanie nie mogą przyjmować i dostosowywać niektórych przedchrześcijańskich praktyk kulturowych. Na przykład, kiedy kapłan przyjmuje symbolikę wodza wioski, staje się on raczej symbolem władzy niż służby (Pacyfik).
119. Wielu uczestników podniosło pytania dotyczące nauczania Kościoła lub stosowania nauczania Kościoła. Chociaż istniało pragnienie pozostania wiernym nauczaniu Kościoła, istniało również pragnienie przyjęcia paschalnego cyklu „umierania i zmartwychwstania” (Nowa Zelandia, 51).
120. Niektórzy uczestnicy powiedzieli, że chociaż Kościół może wydawać się umierający, „my mamy umrzeć i zmartwychwstać. To jest cykl życia Chrystusa w nas. Niektóre rzeczy są doprowadzane do śmierci, aby inne mogły powstać. Musimy pozwolić odejść i odejść wraz z umieraniem i zmartwychwstaniem. O to prosi nas ta chwila” (Nowa Zelandia, 52). Dla innych Kościół był postrzegany jako „niezmienna skała w morzu przemian społecznych”, a „reformacja jego nauczania i dalsza katecheza” jest „niezbędną odpowiedzią na tę zmianę” (Nowa Zelandia, 55).
121. Tymczasem wschodnie Kościoły katolickie sugerują, że „nasze stanowisko wobec nauczania katolickiego nie powinno być skompromitowane przez potencjalne siły zewnętrzne, które zamiast przyjąć prawdę, miłość i piękno, które Kościół oferuje wszystkim ludziom, wymagają raczej zmiany w Kościele” (ECK, 18).

Luki i zaniedbania w DCS

122. W doświadczeniu przeżytych w Oceanii zidentyfikowano następujące obszary jako luki lub sprawy niewłaściwie rozwiązane w DCS:

- a) Kryzys ekologiczny, w tym zagrożenie podnoszeniem się poziomu mórz oraz degradacją środowiska i mórz w Oceanii, doświadczany także w innych częściach świata, powinien zostać nagłaśniany w Instrumentum Laboris. Obejmuje to utratę tożsamości kulturowej, stres psychiczny, a u niektórych poczucie beznadziejności.
- b) Życie zakonne, w tym wkład zakonników i zakonnice oraz przykład odpowiedniej duchowości, dobrego rządzenia i wspólnego przywództwa w wielu instytutach zakonnych, wymaga dalszej refleksji.
- c) Większe uznanie powołania małżeństwa i roli rodziny w formacji wiary byłoby cenne (Australia, 26).
- d) W DCS nie bada się nieobecności świeckich w programach sakramentalnych i podejmowaniu decyzji odpowiednio.
- e) Bieżące skutki kryzysu związanego z wykorzystywaniem seksualnym nie poświęcono odpowiedniej uwagi w DCS. W trakcie synodalnej podróży zapoczątkowanej przez papieża Franciszka w kwietniu 2021 r. pojawiły się kolejne szkodliwe doniesienia o niewłaściwym traktowaniu przypadków wykorzystywania seksualnego w Kościele. Należy to uznać, wraz z refleksją nad tym, czy istniejące struktury kościelne utrudniają lub umożliwiają odpowiednią ochronę, dobre rządy i sprawiedliwe zadośćuczynienie. W przypadku niektórych części Oceanii i szerzej obejmowałyby to również pozytywne uznanie wysiłków lokalnych kościołów na rzecz poprawy standardów zawodowych i ochrony.
- f) Kwestie związane z początkiem i końcem życia, takie jak aborcja i eutanazja, wymagają większej uwagi niż ta, którą poświęcono do nich w DCS.
- g) Rosnące ograniczenia wolności religijnej to problem, który nie został odpowiednio uwzględniony w DCS.

GŁOSY NIE SŁYSZANE LUB NIEREPREZENTOWANE W KONSULTACJACH OCEANII

123. Wielu głosów nie można było usłyszeć bezpośrednio z powodów takich jak oddalenie i brak dostępu do technologii informacyjno-komunikacyjnych, niepełnosprawność lub różnice językowe. W związku z tym „rzecznicтво” było sugerowane we wszystkich pięciu odpowiedziach — rzecznicтво różnych grup ludzi w Kościele lub szerszym społeczeństwie, które nie mogło być bezpośrednio częścią synodalnego słuchania, dialogu, rozeznania i procesu podejmowania decyzji. Na przykład: „Los ubogich i zepchniętych na margines, niepełnosprawnych, starszych, dzieci ulicy, sierot, przestępców, prostytutek, wdów, rozwiedzionych, ofiar nadużyć, ofiar przemocy związanej z czarami i uchodźców jest przedmiotem wielkiej troski Kościoła ” (PNG/SI, 2.4).
124. W dokumentach ubolewano nad spadkiem liczby młodych w Kościele. Ich głosy nie zostały wystarczająco wysłuchane w procesie synodalnym.
125. Kolejną problematyczną kwestią, która została podniesiona, była kwestia niedostępności dla wielu krajów Oceanii. Wiąże się to przede wszystkim z izolacją geograficzną wielu wspólnot kościelnych, czy to ze względu na górzystry teren, czy też odległość między wyspami, czy też brak dróg. Ponadto na wielu obszarach brakuje infrastruktury technologicznej, która ułatwiłaby dostęp do internetu i komunikację on-line. Wszystkie te czynniki utrudniały reakcje ludzi w tych regionach.
126. Z różnych powodów CEPAC nie mógł przedłożyć dokumentu podsumowującego.
127. Inne głosy, które zostały zidentyfikowane jako nieobecne lub niewłaściwie reprezentowane ze wszystkich krajów regionu byli: głos Zachodnich Papuasów; odpowiednia reprezentacja migrantów; głos osób dotkniętych „neokolonializmem” (pracownicy wielonarodowych koncernów wydobywczych), głos osób nadal dotkniętych „starym kolonializmem” i rola Kościoła w kolonializmie; świeccy; członków innych chrześcijan

kościół; ruchy religijne; oraz ofiary przemocy domowej i handlu ludźmi, niewolnictwa, wyczerpania i innych nadużyć.

128. Zauważono również, że brakowało głosów biskupów w niektórych częściach regionu, nie tylko w celu wysłuchania ich opinii na temat stylu przywództwa synodalnego, ale także na temat izolacji i innych wyzwań, których doświadczają w swojej posłudze duszpasterskiej.

Priorytety i wezwania do działania

129. Wiele tematów, problemów i spostrzeżeń wyłoniło się jako owoce procesu rozeznawania w Oceanii oraz 11 kluczowych tematów przedstawionych we wcześniejszych częściach tego dokumentu. Oto priorytety, które wyłoniły się z pięciu syntez, które Lud Boży w Oceanii uznał za stosowne do rozważenia na pierwszej sesji zgromadzenia synodalnego w październiku 2023 r. Czyniąc to, skupiliśmy się na tych sprawach, które są lepiej rozpatrywane przez Kościół Powszechny (takich jak nauczanie Kościoła) i pozostawił inne sprawy do rozpatrzenia na szczeblu kontynentalnym, konferencji episkopatów czy Kościoła lokalnego. Inne ważne tematy, takie jak aktualność metafory namiotu, centralne miejsce chrztu jako naszej tożsamości i formowanie ochrzczonych do zrozumienia ich powołania do misji, mogą być pomocne w pisaniu Instrumentum Laboris .

MISJA

130. Misja została wskazana jako kluczowy priorytet w każdej z odpowiedzi, z silnym poczuciem, że misja, którą Chrystus powierzył Kościołowi, jest naprawdę związana z włączeniem wszystkich ochrzczonych. Poniżej znajdują się kwestie do rozważenia przez zgromadzenie synodalne:

- a) Sposoby skutecznego zaangażowania całego Ludu Bożego w zaproszenie chrzcielne do udziału w misji Bożej (Pacyfik).
- b) Przejście od Kościoła „utrzymującego” do „skoncentrowanego na misji” (Australia, 69).
- c) Zapraszanie i zachęcanie wszystkich katolików „do przyjęcia powołania chrzcielne do ewangelizacji i głoszenia Bożego kochajcie w jedności z innymi” (Australia, 69).
- d) Pod nieobecność kapłanów uprawomocnienie i wzmocnienie duszpasterstwa świeckich w więzieniach i szpitalach aby zapewnić ludziom uzdrawiającą posługę Jezusa (Nowa Zelandia, 116).
- e) Uznanie katolickich Kościołów wschodnich w Oceanii za „Kościół Sui iuris [samorządne], które poprzez swoją bogatą tradycję duchową mogą wnieść swój wkład w misję Kościoła” (ECK, 19).

KRYZYSY EKOLOGICZNE

131. Jako morze dużych i małych wysp Oceania jest wyjątkowo dotknięta niszczycielskimi skutkami kryzysu ekologicznego – od podnoszącego się poziomu mórz zagrażającego istnieniu społeczności wyspiarskich po katastrofalne cyklony, powodzie, pożary i susze oraz wynikające z nich straty w ludziach życia i różnorodności biologicznej. Uznając, że DCS odniósł się do zagrożenia klimatycznego, Zgromadzenie Synodalne powinno uznać to za pilną egzystencjalną kwestię globalną:

- a) solidaryzować się ze społecznościami poważnie dotkniętymi kryzysem ekologicznym, zwracając uwagę na zróżnicowany wpływ na biednych i bezbronnych.
- b) Promować integralną ekologię Laudato Si jako kluczową dla naszej troski o ziemię i oceany oraz wzywać lokalne kościoły i ministerstwa w celu wdrożenia planów działania.
- c) Rozważanie kryzysu ekologicznego jako pola misyjnego, na którym cały Kościół, globalnie i lokalnie, powinien być zaangażowany w „pilną walkę o zachowanie naszej planety i życia na niej oraz o zapewnienie sprawiedliwości ekonomicznej jej mieszkańcom” (Nowa Zelandia, 114).

NAUCZANIE KOŚCIOŁA

132. W Oceanii podnoszono pytania dotyczące nauczania Kościoła lub stosowania nauczania Kościoła odpowiedzi. W regionie istnieją różnice co do tego, czy potrzebne są zmiany w nauczaniu Kościoła w niektórych obszarach oraz czy nauczanie Kościoła może się zmienić lub rozwinąć. Kwestie wymienione poniżej wymagają rozwiązania ze względu na naszą jedność w różnorodności.
- a) Te aspekty nauczania Kościoła, które są postrzegane jako „wykluczające lub szkodliwe” lub rozumiane jako „powodujące odejście ludzi od Kościoła lub zniechęcające ich do powrotu” (Nowa Zelandia, 117).
Należą do nich nauczanie o seksualności, różnorodnych stosunkach seksualnych, antykoncepcji, sytuacji rozwiedzionych żyjących w nowych związkach, interkomunii z innymi wyznaniami chrześcijańskimi, których chrzest uznajemy, celibacie kapłańskim i ograniczeniu świąceń do mężczyzn.
 - b) Ulepszona komunikacja nauczania Magisterium w przystępnym języku i sposobach dla Ludu Boga.
 - c) Reformy liturgiczne mające na celu wdrożenie nauczania Soboru Watykańskiego II na temat inkulturacji i odzwierciedlenie współczesnej teologii, takie jak „lepsze tłumaczenie Mszału, język włączający, osoby świeckie wygłaszające homilie, elastyczność w różnych kontekstach... Ogólnie rzecz biorąc, uzgodniono, że liturgia powinno zawsze pozwalać na aktywne uczestnictwo i być włączające i otwarte dla wszystkich” (Australia, 68).
 - d) Normy liturgiczne, które umożliwiają i ułatwiają lokalne podejścia kulturowe do kultu (Pacyfik).

STAĆ SIĘ BARDZIEJ SYNODALNYM

133. Większość respondentów doceniła doświadczenie synodalności i wyraziła pragnienie, aby Kościół stał się bardziej synodalny. W każdej odpowiedzi uznano to za priorytet. Zgromadzenie synodalne powinno rozważyć sposoby zakorzenienia synodalności w życiu i nauczaniu Kościoła:
- a) Wykorzystanie procesów rozeznania w podejmowaniu decyzji w Kościele, co wymaga, aby „osoby na stanowiskach kierowniczych słuchały Ducha Świętego i starały się szukać woli Bożej w sprawach Kościoła” (Pacyfik). b) „Rozwijanie dalszych zasobów dla rozeznania i synodalności w zwykłym życiu Kościoła” (Nowa Zelandia, 113).
 - c) Zmiana postaw i praktyk w Kościele, aby były bardziej wspólnotowe (Pacyfik). d) Przekształcenie kultury przywódców Kościoła, aby podkreślić „znaczenie odpowiedzialności, przejrzystość i otwartość na wszystkich poziomach Kościoła, dla parafii, diecezji i agencji kościelnych oraz dla samych biskupów” (Australia, 61). e) Osadzenie „synodalności jako „sposobu bycia Kościołem” na każdym poziomie” (Nowa Zelandia, 113) poprzez identyfikację „tych organów w Kościele na wszystkich poziomach, które z natury są synodalne” (Nowa Zelandia, 113) oraz „ustanowienie fora na wszystkich poziomach Kościoła”, tam gdzie ich brakuje (Australia, 61), aby promować „subsydiarność w Kościele” (Australia, 61).

AUTORYTETY I PODEJMOWANIE DECYZJI

134. Rozeznanie w Oceanii ujawniło powszechny pogląd, że Kościół synodalny potrzebuje zmiany kulturowej i strukturalnej w przywództwie Kościoła, w tym wspólnego zarządzania i podejmowania decyzji, z udziałem zarówno świeckich, jak i duchownych, aby ograniczyć możliwość kultury klerikalizmu i umożliwić świeckim w składaniu swoich darów.

Zgromadzenie synodalne powinno rozważyć:

- a) Sposoby zakorzeniania kultury przywództwa służebnego na stanowiskach kierowniczych – duchownych, zakonników i świeckich.
- b) zmiany w obecnych strukturach zarządzania w celu umożliwienia wspólnego zarządzania i podejmowania decyzji, z udziałem zarówno świeckich, jak i duchownych.
- c) Te dziedziny prawa kanonicznego, które nie umożliwiają kobietom i mężczyznom świeckim odpowiedniego uczestnictwa formy podejmowania decyzji, nie naruszając przy tym władzy biskupiej.
- d) Usunięcie postanowień, które ograniczają niektóre funkcje diecezjalne i trybunalne do duchownych, aby umożliwić kwalifikowanym świeckim ludzi do podjęcia tych ról (Nowa Zelandia, 116).
- e) W jaki sposób inicjatywy mające na celu poprawę przejrzystości i odpowiedzialności w Watykanie mogą być modelowane w Watykanie lokalne kościoły.
- f) Zbadanie „ścieżek dla osób z różnych środowisk, aby mogły zostać przeszkolone do ról zarządczych, takich jak rady duszpasterskie lub inne obszary rządzenia” (Australia, 67).

MŁODZI LUDZIE

135. Rozeznanie w całej Oceanii ujawniło wspólną troskę o odłączenie i nieobecność wielu młodych ludzi w życiu Kościoła oraz żarliwość, jaką Zgromadzenie nadaje im pierwszeństwo:

- a) Słuchanie i „badanie, w jaki sposób można zaspokoić potrzeby wiary młodych ludzi i jak można lepiej formować młodzież i zapewnić jej platformy, które pozwolą im wykorzystać swoje umiejętności i pasje” (Australia, 76 lat), włączając dokumenty w zrozumiałym dla nich języku (Nowa Zelandia, 47 lat). b) Towarzystwo młodym ludziom w rozeznawaniu darów i talentów, „które mogą ofiarować dla wzrostu Kościoła” (Pacific).
- c) Większy nacisk na „zjednoczenie rodziny, parafii i szkoły w celu wspólnej pracy” w celu wzbogacenia katolicyzmu w szkołach katolickich (ECK, 20). d) Więcej działań duszpasterskich i programów formacji wiary, które uwzględniają wyjątkowe perspektywy młodych mężczyzn i chłopców (PNG/SI, 5.6).

KOBIETY

136. Rola i miejsce kobiet w Kościele były przedmiotem jednolitej troski w Oceanii. Zgromadzenie Synodalne powinno rozważyć doświadczenie kobiet w Kościele:

- a) Wysłuchiwanie bezpośrednio kobiet we wszystkich sprawach rozpatrywanych na zgromadzeniach synodalnych. b) Zapewnienie, że duch synodalności nadal powoduje, że Kościół słucha tych kobiet, które tego nie robią czują się wystarczająco uznani w Kościele (Pacyfiku).
- c) Zmiana postrzegania kobiet w Kościele jako jednolitych w swoich poglądach, na sposób kulturowy wpływy wywierają na nich wpływ na poziomie lokalnym lub na ich sposób życia (Nowa Zelandia, 118).
- d) Pełny i sprawiedliwy udział kobiet w zarządzaniu Kościołem, podejmowaniu decyzji, misji i posłudze (Australia, 60; Nowa Zelandia, 118).
- e) Słuszne wynagrodzenie dla kobiet świeckich pracujących w Kościele i „kobiet zakonnych, zwłaszcza na polu duszpasterskim” (PNG/SI, 2.6). f) Większe zaangażowanie kobiet w formację kleryków i księży (Nowa Zelandia, 118).

TWORZENIE

137. W pięciu odpowiedziach z regionu formacja została uznana za niezbędną. Ponieważ uznano to za priorytet, zgromadzenie synodalne powinno rozważyć:

- a) Stworzenie ram formacyjnych dla wszystkich ochrzczonych, aby pomóc im uczestniczyć w Kościele synodalnym i bądźcie odważnymi uczniami-misjonarzami.
- b) Zapewnienie, że formacja identyfikuje potrzeby w świetle Pisma Świętego i nauczania Kościoła, obejmuje Katolickiej Nauki Społecznej i odnosi się do rzeczywistości życia ludzi.
- c) Nadanie priorytetu zasobom formacyjnym dla nawrócenia ekologicznego i konkretnym zasobom dla formacji młodych w wierze. d) Zapewnienie odpowiedniego nacisku na formację katechetów i innych świeckich przywódców.

Wniosek

138. Doświadczenie synodalności stało się dla wielu osób nowym doświadczeniem Kościoła. Podczas procesu ludzie rozpoznawali obecność Ducha Świętego we wzajemnym słuchaniu, w radości i wolności, których doświadczali w wspólnej płaszczyźnie, którą znajdowali. Ci, którzy zastanawiali się nad DCS, uznali za zdumiewające pojawienie się jasnych tematów na całym świecie – dowód działania Ducha Świętego w Kościele.
- „Doświadczenie z DCS dało wielu ludziom globalną perspektywę Kościoła, której wcześniej nie mieli, co wzbudziło poczucie podziwu dla różnorodności i rozległości Kościoła, do którego należymy” (Nowa Zelandia, 13).
139. Podczas przygotowywania Instrumentum laboris na zgromadzenie synodalne zauważamy, że wiele osób, które w nim uczestniczyły, zostało już zmienionych przez ten proces. Nastąpiło wylanie ludzkich serc, które stworzyło nowe więzi i wzmocniło zrozumienie ich wspólnej tożsamości jako członków Kościoła Chrystusowego. Wielu ludzi świeckich ma teraz głębszą wiedzę na temat swojego chrztu i jego znaczenia oraz silne pragnienie działania w oparciu o tę nową wiedzę.
140. Ludzie z zainteresowaniem oczekują kolejnego etapu globalnego procesu. Istnieje wielka nadzieja, że pierwsze zgromadzenie synodalne w październiku 2023 r. będzie zgodne z procesem synodalnym, skoncentrowanym na Chrystusie i prowadzonym przez Ducha, skupionym na Bożym wezwaniu skierowanym do nas w tym momencie historii Kościoła. Aby być prawdziwie synodalnym, świeccy i zakonnicy uczestnicy muszą odzwierciedlać różnorodność Ludu Bożego.
141. W przeszłości na zgromadzeniach Synodu Biskupów zawsze byli „eksperti” i „audytorzy”. Zapraszamy Sekretariat Synodu do uważnego rozeznania, w jaki sposób te osoby są wybierane na to Zgromadzenie i zalecenie przyjęcia przejrzystego procesu. „Eksperti” powinni posiadać wiedzę specjalistyczną w takich dziedzinach, jak duszpasterstwo, praca misyjna i synodalność, obok teologii, eklezjologii i prawa kanonicznego. „Audytorzy” powinni obejmować osoby takie jak migranci, ubodzy, księża i zakonnicy, którzy pracują wśród osób zmarginalizowanych i ofiar nadużyć. Niezależnie od tego, czy zachowane zostaną tradycyjne role „ekspertów” i „audytorów”, czy też zostanie przyjęta zmodyfikowana struktura, kobiety, świeccy mężczyźni, młodzież i ludność tubylcza powinni uczestniczyć wraz z biskupami w Zgromadzeniu, a niektórzy z nich powinni pochodzić z Oceanii.
142. Tytuł Dokumentu Roboczego dla Sceny Kontynentalnej brzmi: Powiększ przestrzeń swojego namiotu. Ludzie Boga potrzebują, aby Zgromadzenie wysłuchało tego wezwania, gdy kontynuujemy synodalną drogę.

Refleksja duszpasterska biskupów Oceanii

Zebrani na Zgromadzeniu FCBCO na Oceanii

Odpowiedź do DCS

143. Kiedy rozważaliśmy ten dokument z Oceanii, mieliśmy poczucie bardzo realnej ufności w obecność Chrystusa w Kościele i że On popycha Kościół do przodu. Dokument oddaje nadzieje i obawy naszego ludu, co może sprawiać wrażenie, że w Kościele panuje chaos. Jednak właśnie w miejscach i chwilach bólu i cierpienia objawia się Chrystus. Ta pewność i wiara w Jego obecność mogą nas prowadzić w naszej odpowiedzi. Szukamy przewodnictwa Ducha Świętego, gdy kontynuujemy naszą synodalną podróż.
144. Ufamy procesowi i powołanym przez nas osobom, które dobrze zebrały odpowiedzi Ludu Bożego na pytania postawione w Dokumencie na Etap Kontynentalny Synodu. Wierzimy, że ten dokument jest rzetelnym przedstawieniem rzeczywistości Ludu Bożego, który uczestniczył w tym procesie synodalnym. Uznajemy jednak, że niniejszy dokument nie jest spisem wszystkich katolików w Oceanii, ale wyrazem poglądów tych osób, które odpowiedziały na zaproszenie do rozeznania na temat DCS.
- Uznając ograniczone uczestnictwo ze względu na presję czasu, mamy nadzieję na szersze uczestnictwo w miarę rozwoju procesu synodalnego.
145. W odpowiedziach ludu zauważyliśmy pragnienie praktycznego zastosowania synodalności w teraźniejszości za chwilę. Jednak zdajemy sobie również sprawę, że chociaż jesteśmy Kościołem synodalnym, nadanie praktycznego wyrazu synodalności zajmie trochę czasu. Będzie to długa podróż, zarówno w Oceanii, jak i w Kościele powszechnym. Niniejszy dokument nie jest dokumentem katechetycznym ani magisterium. To jest bardziej jak pocztówka w tym momencie naszej podróży, pokazująca, gdzie jesteśmy teraz.
146. Nie chcemy budować innego Kościoła, ale odnowić i ożywić Kościół, który kochamy.
- Ta odnowa i rewitalizacja rozpocznie się od osobistego nawrócenia, a także znajdzie wyraz wspólnotowy i strukturalny. Odnowiony i synodalny Kościół stara się nie pozostawiać nikogo w tyle. W takim Kościele będziemy kroczyć razem, kochając się nawzajem.
147. Zastanawiając się nad reakcjami ludzi, z zadowoleniem zauważyliśmy, że doceniają oni fakt, że ich chrzest jest fundamentalny i że w tym dokumencie poświęca się mu wiele uwagi. Zauważyliśmy jednak, że Eucharystia jest mniej widoczna.
148. Dla katolików Eucharystia jest centralna. Przez chrzest uzyskujemy wstęp do wspólnoty eucharystycznej zgromadzonych przy Stole Pańskim. Wraz z Chrystusem jako lud jesteśmy zaproszeni do śmierci dla siebie i zmartwychwstania z Chrystusem, uczestnicząc w Jego ofiarnym wyniszczeniu i oddaniu. Pan Jezus daje nam siebie jako pokarm na drogę, aż do udziału w ucztie nieba. Daje nam kapłanów, których powołuje, aby mieli serce pasterza, aby troszczyli się o swój lud, głosili Słowo Boże, celebrowali Eucharystię z nimi i dla nich, i tak karmili Kościół, który stara się wypełnić swoją misję dla życia świata. Podobnie sakrament pokuty jednoczy grzesznika ze wspólnotą eucharystyczną.
149. Nie każdy biskup uważał każdą część dokumentu za całkowicie przekonującą lub kompletną, a niektórzy mieli wątpliwości i obawy co do tego, dokąd może nas to doprowadzić. Jezus ukazał się uczniom z ich bólem, wstydem, stratą i zawiedzionymi nadziejami. W ten sam sposób my, biskupi, odczuwamy wątpliwości, niepokoje i obawy dotyczące niektórych części tego dokumentu. Czujemy też radość i nadzieję. Ukrzyżowany i zmartwychwstały Chrystus ukazał swoim uczniom swoje rany i mimo wstydu, wątpliwości i lęków napełnił ich radością i nadzieją. Jego słowa brzmiały: „Pokój wam”. Zaprasza nas, biskupów, do ufności w Jego miłosierdzie i głoszenia prawdy z miłością, tak jak czynił to Jezus.
150. W obliczu naszych wątpliwości i lęków Jezus posyła nas do zepsutego świata. Przyjmujemy smutki i udręki, radości i nadzieje mieszkańców Oceanii wyrażone w tym dokumencie. Z ufnością w Ducha Świętego będziemy dalej razem kroczyć, ludzie i pasterze, jako pielgrzymujący Lud Boży. Jezus Chrystus idzie z nami w naszej synodalnej wędrówce, oferując nam swój pokój i wzywając nas do odwagi.

151. Nasze dzielenie się Ewangelią w Oceanii odbywa się w różnych kontekstach. Ten dokument jest przykładem głosów narodów naszych narodów ujawniających konteksty naszej misji. Dokument ma żywe poczucie misji, która leży u podstaw laikatu będącego Kościołem w świecie.
152. Mamy pragnienie i odpowiedzialność, aby słuchać i towarzyszyć naszym młodym ludziom oraz pomagać im czerpać z życiodajnej Ewangelii, odpowiadając na wyzwania, przed którymi stają w poszukiwaniu sensu, nadziei i zdrowych relacji. Jesteśmy świadomi, że docieranie do naszych młodych ludzi w bardziej odważny, kreatywny i angażujący sposób jest istotnym aspektem misji naszego Kościoła w kontekście naszego dzisiejszego świata.
153. Jesteśmy również zobowiązani do naszej wspólnej odpowiedzialności wyrażonej w tym dokumencie, aby lepiej dbać o i orędownikiem naszego wspólnego domu. W naszym regionie kryzys ekologiczny jest egzystencjalnym zagrożeniem dla wielu ludzi i społeczności. Występuje przy podnoszeniu się poziomu mórz, zakwaszaniu oceanów, suszach, ulewnych deszczach i coraz częstszych ekstremalnych zjawiskach pogodowych. Zniszczenie niektórych narodów wyspiarskich staje się coraz bardziej prawdopodobne, ponieważ topnienie pokrywy lodowej Antarktydy na naszych południowych peryferiach postępuje wraz z globalnym ociepleniem. Konwersja ekologiczna jest pilnym priorytetem misji.
154. Formacja dla wszystkich członków Kościoła, w tym biskupów, będzie niezbędna do wspierania naszej drogi staje się Kościołem bardziej synodalnym.
155. Po wspólnej refleksji nad tym dokumentem na naszym Zgromadzeniu odczuwamy pokój i radość. Czujemy się również powołani do bycia proroczymi. Apostołowie zostali przyjęci przez Jezusa, mimo że Go zawiedli. Zaoferował im pokój. Jesteśmy wezwani, aby być gotowymi do poświęcenia się w procesie prorocstwa. Musimy wzorować się na miłości, którą głosimy. Zostaliśmy posłani tak, jak Jezus posłał apostołów.

O synodalności

Po wyjaśnieniu trzech kluczowych słów procesu synodalnego – komunია, uczestnictwo, misja – mieszkańcy wioski głośno i pewnie krzyknęli: „Jesteśmy synodalnością! Jesteśmy synodalnością!”
Dlaczego? „Robimy to odkąd zostaliśmy katolikami”.

(Balimo Village, Papua-Nowa Gwinea, stała się parafią 27 lat temu, a ludzie są NIE
CZYTAĆ, NIE PISAĆ)

Kiedy wyjaśnienie dalej podkreślało ideę „CHODZENIA RAZEM”, powiedzieli: „Każdego dnia TYLKO CHODZIMY i cały czas chodzimy w większej liczbie, ponieważ dziwne jest chodzenie SAMOCHODEM, a jazda SAMOCHODEM nie jest możliwa, ponieważ nie mamy drogi !”

Jeśli synodalność wyrażała zwyczajny sposób życia i pracy Kościoła-ludzi, to muszę powiedzieć, że ludzie na Balimo mają w pewnym sensie rację w swojej prostocie jako Kościół iw okazywaniu praktyki wiary.

Biskupa Józefa Dürera

7 lutego 2023 r

Ta strona została celowo pozostawiona pusta.

FEDERATION OF CATHOLIC BISHOPS CONFERENCES OF OCEANIA

